

nisteren ikke eksproprierer? Ministeren har gentagne Gange senere baade ved den ene og den anden Lejlighed bestemt, at Folk ikke maatte fodre den Sæd op, som de havde bestemt for deres Heste, fordi der var kommet noget Vaarrug med. Dette har voldt en hel Del Vrovl og Besværlighed ude i Landet; Folk troede, at det var en Lov, der bestemte det, men det var langt fra en Lov, det var kun en Bestemmelse, som Ministeren havde givet administrativt. Havde det været nødvendigt for Ministeren at faa en Lov i denne Retning, maatte Ministeren selvfølgelig have henvendt sig til den danske Rigsdag, som kunde være taget med paa Raad; men den ærede Minister har rationeret uden at have den mindste Lov til en Rationering. Han havde Lov til at fastsætte Maksimalpriser og til at ekspropriere, men han har dog ikke ved denne Lov faaet Ret til at rationere, som han lystede. I Fjor var der en Del Landmænd, som havde forsynet sig med Chilisalpeter. Pludselig kom der en Lov om, at ikke en eneste Landmand maatte saa en Smule af det Chilisalpeter, han havde hjemme, for det skulde muligvis rationeres. Er det ikke at være paa en vis Maade absolutistisk, skønt man nødig skulde tro, at et radikalt Ministerium vilde være absolutistisk? Men samtidig fik Ministeren Lov til at nedsætte en Kommission, som skulde bistaa ved dette besværlige Arbejde. Der blev saa nedsat en Kommission paa 20 Personer, der skulde give Raad angaaende Maksimalpriser og Ekspropriation. Men siden den Tid har Ministeren forøget denne Kommission til ikke mindre end 37 Nævn, i hvilke dersidder 326 forskellige Medlemmer. Ministeren lader til at mene, at han kan diktere Handelsstanden, hvad han vil. Maksimalpriser har han naturligvis Lov til at fastsætte, men han detalierer disse Priser ganske ejendommeligt. Han siger, Forbrugerne maa give saa meget, Detailisterne saa meget, og Grossisterne saa meget. Jeg synes, at den højtærede Minister skulde lade Handelen raade sig selv. Det havde vist været tilstrækkeligt at bestemme, hvad Forbrugerne maa give, og man behøvede ikke at gøre Skel mellem de forskellige handlendes Interesser. Lad de handlende, som de er vant til, arbejde med hinanden. Der kunde, synes jeg, være al Grund til, at Ministeren ikke indlod sig paa at sætte Maksimalpriser, gældende for de forskellige Trin af Omsætningen. Den højtærede Minister har selvfølgelig Lov til at sige, at der skal være Maksimalpris paa det og det, men jeg synes, at det er at gaa vel langt,

naar Ministeren vil blande sig i Handelsomsætningen paa den Maade, han har gjort.

Det ærede 1ste Medlem for 2den Kredts (Piper) talte om, at vi ved snart ikke, hvad vi maa gøre. Vi faar en Bunke Meddelelser, den ene efter den anden, og ingen kan huske, hvad der er bekendtgjort den ene Gang, fordi man muligvis 14 Dage eller 3 Uger efter faar en Meddelelse om, at nu skal det forstaas paa en anden Maade, nu skal der være en anden Maksimalpris o. s. v. Vi er aldeles vilde paa det i den Henseende. Med Hensyn til disse Maksimalpriser, som Ministeren har sat, gad jeg egentlig vide, hvorledes han er funderet i den Henseende. Der blev f. Eks. sat en Maksimalpris paa Brænde af, saa vidt jeg husker, 12 Kr. for Bøg, og omendskønt Hess i Vejle, som er en ganske overordentlig kyndig Mand paa Kakkelovnenes Omraade, havde vist, at Bjærgfyrr havde omtrent samme Brændelsesværdi som Bøg, blev Maksimalprisen paa Bjærgfyrr sat til 7 Kr. Saa kom de andre Løvtræer, een Slags blev sat til en Maksimalpris af 7 Kr. og andre Løvtræer til 8 Kr. Maa jeg spørge, om Poppel ikke hører til „andre Løvtræer“. Der blev solgt en hel Del Popler, Folk syntes nu, at Tiden var dertil. Hvad Mening var der egentlig i at dele Træsarterne saaledes, at der fastsættes en Pris for „andre Løvtræer“, naar der herunder indbefattes en Mængde Træer med forskellig Varmeevne? Naar den højtærede Minister vil fastsætte Maksimalpris for Brænde, maa han udtrykke sig klart og bestemt derom, og den forstlige Medhjælp, han har haft, har i alt Fald den Gang ikke været god. Nu er det maaske noget andet, nu er den maaske blevet mere opmærksom paa dette Forhold. Jeg tror i det hele taget, at vi kan stemple den højtærede Indenrigsministers Fremgangsmaade som gaaende aldeles udenfor, hvad han har Lovhjemmel til. Det er et absolutistisk System baade i den ene og den anden Retning, og jeg tror ikke, at Handelsstanden eller nogen anden, som har med Omsætningen at gøre, vil være den højtærede Minister taknemmelig for alle de Bestemmelser, han har taget baade i den ene og den anden Retning.

Godskesen: Da vi for to Aar siden behandlede Retsreformen her i Landstinget, var der Spørgsmaal om Nedsættelse af to Kommissioner, een til at overveje Politivæsenets Ordning og en anden til at overveje Spørgsmaalet om Retsbetjentfuldmægtigenes Adgang til privat Praksis. Angaaende dette Spørgsmaal udtalte den højt-